

Det kongelige kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Arkivkode
A10 &13

Deres ref.

Vår ref.
12/297/2/EJ

Dato
02.05.2012

SVAR - HØRING AV NOU 2012:1
TIL BARNAS BESTE - NY LOVGIVNING FOR BARNEHAGENE

Vi viser til høringsbrev av 6. februar 2012, med frist for merknader 4. mai 2012.

Barnehagelovutvalget, ledet av Kjell Erik Øie, har foretatt en gjennomgang av barnehageloven med forskrifter, for å vurdere om regelverket som styringsverktøy er godt nok tilpasset dagens og fremtidens barnehagesektor.

Utvalget foreslår en sterkere regulering på de områdene som fremstår som særlig kritiske for å sikre likeverdighet og høy kvalitet i sektoren. Utvalget har samtidig hatt et særlig fokus på å ivareta kommunenes frihet til å kunne utvikle gode tilbud med barnas og brukernes behov i fokus.

God oppvekst er et prioritert satsingsområde i Stokke kommune. Kommunen er glad for at barnehageutvalget så tydelig vektlegger hensynet til barnas beste. Stokke kommune støtter utvalgets vurdering om at endringene i sektoren de siste årene har skapt behov for en grundig gjennomgang av regelverket. NOU 2012:1 – Til barnas beste – Ny lovgiving for barnehagene, er i all hovedsak tatt svært godt imot av ledere og tillitsvalgte i barnehagesektoren, også i Stokke. Stokke kommune ser samtidig at en sterkere statlig styring av barnehagesektoren kan være utfordrende i forhold til kommunens behov for nødvendig handlingsrom innenfor alle oppgaver de er pålagt å forvalte.

Stokke kommune har følgende kommentarer til lovforslaget:

Kapittel II. Barns rettigheter

§ 5 Hensynet til barnets beste

Stokke kommune vil gi utvalget honnør for så klart å ha valgt barnas beste som et bærende prinsipp, og støtter en lovfesting av dette.

§ 6 Barns rett til plass i barnehage

Stokke kommune mener loven bør presisere at samtlige barnehager, også ikke-kommunale barnehager, har plikt til å prioritere barn med lovfestet rett til barnehageplass ved opptak.

§§ 8 – 10 Rett til godt fysisk og psykososialt barnehagemiljø

Stokke kommune støtter utvalgets vurderinger i å lovfeste barnehagebarns rett til et godt fysisk og psykososialt miljø i sin barnehagehverdag.

Kapittel IV. Barnehageeiers ansvar og oppgaver

§ 14 Barnehageeierens ansvar

Stokke kommune mener at forslaget om eiers ansvar for å ha et forpliktende system for kompetanseutvikling vil kunne bidra til økt likeverdighet i barnehagetilbudet. Økte statlige midler til dette arbeidet ses som en forutsetning.

§ 16 Krav til forsvarlig system for barnehageeier

Stokke kommune støtter forslaget om at barnehageeier må ha et forsvarlig system for å vurdere om kravene i barnehageloven blir oppfylt.

Denne lovhjemmelen vil bidra til å sikre et likeverdig og kvalitativt godt tilbud i barnehagene og gjøre tilsynsarbeidet for kommunen som forvaltningsorgan bedre.

Kapittel V. Lokal barnehagemyndighets ansvar og oppgaver

§ 17 Kommunen er lokal barnehagemyndighet

Stokke kommune støtter utvalgets vurderinger om at kommunen fortsatt skal være lokal barnehagemyndighet. Stokke kommune ser god barnehagefaglig kompetanse som en forutsetning for å sikre en helhetlig sammenheng mellom kommunens ulike oppgaver knyttet til barnehagevirksomheten.

§ 19 Godkjenning av barnehager

Stokke kommune ser det som positivt at eiers egnethet til å drive barnehage skal vurderes ved godkjenning av barnehager. Vi savner imidlertid kriterier for hva egnethet innebærer i denne sammenheng.

§ 21 Samordnet opptaksprosess i kommunen

Stokke kommune vil påpeke at ikke-kommunale barnehagers opptakskriterier ikke bør kunne overstyre en nasjonal lov som skal sikre barn rett til barnehageplass. Ikke-kommunale barnehager finansieres av kommunale midler og må bidra til å sikre at barn som er bosatt i kommunen og har rett til plass prioriteres.

§ 23 Foreldrebetaling

Stokke kommune ser det som positivt at det ikke lenger skal kunne åpnes for at barnehager kan gå utover en maksimalgrense som fastsettes av Stortinget.

Kostnader til måltider i barnehagene skal beregnes ut fra selvkost. Stokke kommune vil påpeke at selvkostbegrepet må kunne forstås på samme måte, enten det gjelder matpenger i barnehage eller fastsettelse av gebyrer innenfor andre kommunale tjenesteområder. Dersom lovgiver legger til grunn at det kun er direkte utgifter til innkjøp av mat som skal danne grunnlag for beregning av kostpenger, vil Stokke kommune foreslå at begrepet selvkost tas ut av forskriften og erstattes av et eget, detaljert regelverk for beregning av kostpenger i barnehager.

§ 25 Samarbeid om barnehagens forebyggende og helsefremmende funksjon

Stokke kommune støtter forslaget om krav til utarbeidelse av rutiner for samarbeid og kunnskapsutveksling mellom barnehagen og instanser som er relevante for å bidra til barnehagens forebyggende og helsefremmende funksjon.

Barnehagens forebyggende rolle i et folkehelseperspektiv er aktualisert og bør drøftes i merknadene.

§ 26 Krav til forsvarlig system for kommunen som barnehagemyndighet

Stokke kommune støtter forslaget om at kommunen skal ha et forsvarlig system for å vurdere om kravene i barnehageloven med forskrifter blir oppfylt. Dette kan bidra til et likeverdig tjenestetilbud med høy kvalitet i alle barnehager.

§ 27 Kommunens tilsynsansvar. Pålegg om retting, midlertidig eller varig stenging.

Stokke kommune støtter forslaget om at kommunen opprettholder tilsynet etter lov om barnehager, med de reguleringer som ligger i lovforslaget. Det bør sees på muligheten for interkommunalt samarbeid.

Et eget statlig tilsynsutvalg vil føre til en unødvendig byråkratisering av tilsynsoppgavene.

Stokke kommune mener at reduksjon i foreldrebetalingen ikke er en relevant reaksjon når eier ikke retter avvik etter pålegg om retting.

Kommunen ser behovet for økonomiske sanksjonsmuligheter som et alternativ til stenging, men finner det lite logisk å velge foreldrebetalingen som sanksjonsmiddel.

Offentliggjøring av tilsynsrapportene vil bidra til større innsyn og være en styrke i tilsynsrollen.

Kapittel VII. Bestemmelser om barnehagens personale, mv.

§ 31 Styrer

Stokke kommune støtter at det lovfestes krav om at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Stokke kommune er enig med utvalgets mindretall om at det er barnehagens eier som selv må velge en organisering av barnehagens ledelse/administrative rutiner og eieroppgaver som er mest hensiktsmessig for virksomheten.

Stokke kommune støtter forslaget om at det kan være formålstjenlig at en eller flere barnehager samler sine styrerressurser, for eksempel i et lederteam. Det må være åpning i loven for å velge alternative ledelses- og organiseringsformer for å utnytte kompetanse og ressurser best mulig.

Innenfor ledelses- og administrasjonsressursen må det fortsatt være rom for en sterk faglig ledelse som sikrer at barnehagen utvikler seg som pedagogisk virksomhet.

§ 32 Barnehagens grunnbemanning

Bemanning og kompetanse er de viktigste innsatsfaktorene i forhold til lovens bestemmelser om barnehagens samfunnsmandat og bestemmelser om innhold. Stokke kommune ser forslaget om å øke pedagogtettheten til 50 % som en logisk konsekvens av de store endringene i barnehagens samfunnsmandat som allerede er gjort gjeldene i nåværende barnehagelov.

Stokke kommune støtter også prinsipielt forslaget om å innføre en norm for antall ansatte i forhold til antall barn. Kommunen har ansvar for likeverdig behandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager i forhold til tilskudd. En nasjonal bemanningsnorm vil bidra til å sikre et likeverdig tilbud i alle barnehager.

Vi tar for gitt at "barn" i denne sammenhengen ikke menes fysiske barn, men antallet plasser i barnehagen. I den nye barnehageloven må begrepet "barn" og begrepet "plass" defineres klart.

Det vanskeliggjør både eier- og tilsynsrollen som kommunen har at to barn eller flere kan dele en 100 % plass, mens antallet pedagoger som kreves skal baseres på antall barn. De økonomiske konsekvensene ved dette medfører at enkelte barnehager ikke lenger ser seg i stand til å tilby deltids plasser. Dette er en utilsiktet konsekvens som rammer brukerne av barnehagen, og vi forventer at den nye loven rydder slike uklarheter av veien.

Tall fra 2011 viser at 70,4 % av alle ettåringer går i barnehage. Dette er en betydelig økning fra 2009, da rett til barnehageplass jf. barnehagelovens § 12a, ble innført. Når det foreslås å innføre faste forholdstall

mellom antall barn og antall ansatte, bør disse gjenspeile 1-åringers særskilte behov for en tettere oppfølging av voksne enn 2- og 3-åringer.

Stokke kommune støtter forslaget om kompetansekrav som barne- og ungdomsarbeider for en del av assistentene i barnehagen.

En tallfesting av voksentettheten og en økning av pedagogtettheten vil få økonomiske konsekvenser. Det forutsettes at rammetilskuddet til kommunene økes tilsvarende.

§ 33 Barnegruppen

Stokke kommune støtter forslaget om at alle barn skal tilhøre en bestemt barnegruppe i barnehagen.

§ 34 Barnehagens areal inne og ute

Utvalget uttaler at det har hatt barnas beste som overordnet tenkning og sett alle lover, forskrifter og merknader i en helhet. I januar 2011 ble ansvaret for finansiering av barnehagesektoren overlatt til kommunene. I rundskriv Nr. F-14/2010, § 9 Vilkår for kommunalt tilskudd, står det at kommunen kan sette rimelige og relevante vilkår knyttet til barnehagedriften for kommunalt tilskudd. Bestemmelse om arealutnytting er nevnt som et eksempel på rimelig og relevant vilkår.

Stokke kommune foreslår at det i § 34 Barnehagens areal inne og ute lovfestes en arealnorm.

§ 35 Politiattest

Stokke kommune ser det som positivt av at kravet om politiattest blir utvidet til å også gjelde grove volds-, rans- og narkotikalovbrudd.

Kapittel VIII Familiebarnehager

Stokke kommune ser nødvendigheten av nye lovkrav for drift av familiebarnehager for å kunne sikre en mer likeverdig kvalitet i familiebarnehagene i forhold til ordinære barnehager.

Kapittel IX. Spesialpedagogisk hjelp, tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne og tegnspråkopplæring

§ 40 Rett til spesialpedagogisk hjelp

Stokke kommune ser det som hensiktsmessig å flytte barns rett til spesialpedagogisk hjelp fra opplæringsloven til barnehageloven.

Stokke kommune mener at ved fastsetting av rett til spesialpedagogisk hjelp i barnehageloven, så bør retten til reduksjon i foreldrebetaling for spesialpedagogisk hjelp falle bort. I hjemmel om rett til spesialpedagogisk undervisning i opplæringsloven, har bakgrunnen for rett til reduksjon i foreldrebetaling vært knyttet sammen med at retten til skolegang er gratis.

Det er også viktig at plikten til å gi foreldrerådgivning opprettholdes. Vi vil også peke på at loven gjennom fjerde ledd sikrer barn ved en overgang som følge av flytting til en annen kommune.

§ 41 Kommunens ansvar

Stokke kommune vurderer det som svært uheldig, og i strid med tidligere signaler, at første ledd i denne paragrafen bare omhandler barn med rett til *tegnspråkopplæring*. I tidligere vurderinger fra departementet er det sagt at barn med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon skulle vurderes ivaretatt ved utforming av ny lov om barnehager. Stokke kommune foreslår at forslaget til tekst endres i retning av «*Kommunen skal sørge for spesialpedagogisk hjelp og opplæring i den kommunikasjonsform som passer barnets spesielle behov, og det skal legges til rette for at barnet får benytte egnede kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmidler i barnehagen*».

§ 42 Sakkyndig vurdering

Stokke kommune mener det vil være en styrking av sakkyndige uttalelser at det er forslått at barnets daglige miljø/omgivelser skal tillegges vekt.

§ 43 Rett til å kreve undersøkelse og medvirkning. Personalets handlingsplikt

Stokke kommune støtter utvalgets vurdering om at en tidsfrist for saksbehandling vil bidra til tidligere innsats og økt likeverdighet. Dette på bakgrunn av de uheldige konsekvenser det vil medføre for barnet ikke å få den nødvendige hjelpen i riktig tid, og at konsekvensene vil kunne bli store for barnet, for barnets familie og for samfunnet.

§ 44 Individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp

Stokke kommune støtter forslaget om at det skal utarbeides en individuell tiltaksplan for spesialpedagogisk hjelp.

§ 45 Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Stokke kommune støtter forslaget om at pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) skal være tettere på barnehagene. PPT har hatt en annen definert rolle i skolene enn i barnehagene.

Et tettere samarbeid mellom PPT og barnehagene og bidrag fra tjenesten til systemutvikling, vil bidra til å styrke kvaliteten i barnehagene.

Stokke kommune anser at dette vil medføre et behov for økt personell. Det må være en forutsetning at det følger økonomiske ressurser med til ytterligere ansettelse i PPT.

§ 48 Tegnspråkopplæring

I tråd med Stokke kommunes kommentarer til § 41, vil det også være nødvendig med endringer i denne paragrafen. Vi vil foreslå følgende nye formuleringer:

§ 48 Opplæring på andre områder enn norsk talespråk

Barn under opplæringspliktig alder som har særlige behov for opplæring i andre kommunikasjonsformer enn norsk talespråk (for eksempel tegnspråkopplæring og alternativ og supplerende kommunikasjon), har rett til slik opplæring. Før kommunen gjør vedtak om slik opplæring, skal det foreligge en sakkyndig vurdering. Departementet kan gi forskrift om slik opplæring for barn under opplæringspliktig alder.

Vi mener en slik formulering av denne paragrafen vil bidra til å sikre alle barn med behov for annen kommunikasjonsform en slik rettighet.

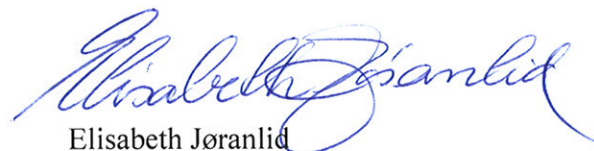
§ 49 Rett til gratis skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp

Stokke kommune ønsker en tydeligere lovpresisering om hvilke barn med spesialpedagogisk hjelp som kan ha rett til skyss og hva som antas å være en vesentlig større byrde knyttet til skyss.

Med hilsen

Egil Gjerde
Kommunalsjef

Elisabeth Jøranlid
Barnehagesjef